

[Arbejdsministeren.]

der sig en lang række administrative og praktiske problemer, der må belyses nærmere, jeg tænker her bl. a. på spørgsmålet om konkurrenceforvridninger virksomhederne imellem, på kontrol med ordningerne og på, hvordan man bringer sådanne tilskudsordninger til ophør, når beskæftigelsessituationen ændrer sig til det mere positive.

Det foreliggende forslag må derfor også ses i sammenhæng med det af undervisningsministeren fremsatte forslag til lov om arbejdsgivernes elevrefusion, som er fremsat i tilslutning til revisionen af de erhvervsfaglige grunduddannelser. I dette forslag indgår som bekendt en ordning, hvorefter arbejdsgivere får refusion til løn under elevernes ophold på skole. Mig bekendt har netop disse udgifter for arbejdsgiverne været en meget væsentlig årsag til den udviste tilbageholdenhed ved ansættelser af lærlinge og praktikanter. Spørgsmålet er derfor, om ikke en gennemførelse af undervisningsministerens forslag på dette område vil få i hvert fald en væsentlig del af den effekt, som de konservatives forslag sigter på, og det vel at mærke uden udgifter for statskassen og uden de forannævnte problemer.

Som det vil fremgå af, hvad jeg har sagt, ser regeringen med sympati på forslaget sigte, men jeg ser samtidig en række spørgsmål, som vanskeligt lader sig besvare og i hvert fald kræver en meget grundig overvejelse i udvalg og i kontakt med udvalget.

Forslaget til folketingsbeslutning om kommunale foranstaltninger til nedbringelse af ungdomsarbejdsløsheden tager ifølge bemærkningerne sigte på at tilvejebringe lovhjælp for, at kommuner, der ønsker det, for egen regning skal kunne iværksætte lokale tidsbegrænsede løntilskudsordninger for unge arbejdsløse og for andre, der ikke på anden måde kan indpasses på arbejdsmarkedet.

Med baggrund i de sager, der har været med henholdsvis Sønderborg og Græsted-Gilleje kommuner, er det tilsyneladende i dag et reelt problem for nogle kommuner, at der ikke er denne mulighed for ved tilskud lokalt at påvirke beskæftigelsesmulighederne for de unge. Ifølge bemærkningerne til forslaget skal der af regeringen og folketingets fastsættes nogle hovedretningslinjer for administrationen af en sådan ordning.

Regeringen har naturligvis sympati for tanken om en sådan ordning, ligesom vi i høj grad

ser positivt på, at kommunerne går aktivt ind i arbejdet med bekæmpelsen af ungdomsarbejdsløsheden på lokalt plan. Dette er som bekendt også sket i meget vid udstrækning i forbindelse med de foranstaltninger, der hidtil har været iværksat på dette område.

Når jeg alligevel føler mig nødsaget til at udtale en vis reservation over for forslaget, er det igen, fordi løntilskudsordninger godt nok kan betragtes som støtte til unge arbejdsløse, men også kan få en form, så de i højere grad virker til støtte af erhvervsvirksomheder til nedbringelse af lønomkostningerne. Jeg skal her pege på, at det har været et almindeligt anerkendt kommunalretligt princip, at kommuner ikke uden særlig hjemmel må yde støtte til erhvervsvirksomheder. Der vil nemlig hermed kunne ske en uheldig konkurrenceforvridning inden for erhvervslivet, idet virksomhedernes muligheder for at konkurrere naturligvis bliver påvirket af, om den kommune, virksomheden er placeret i, vil yde tilskud eller ej.

Dernæst vil en adgang til at yde kommunal støtte til erhvervsvirksomheder betyde, at kommuner vil kunne anvende en del af deres økonomiske midler i en konkurrence med andre kommuner om at sikre nye arbejdspladser eller bevare bestående, og der vil kunne opstå en overbudspolitik om virksomhedernes gunst, som igen skal betales af skatteydermidler. Muligheden for en sådan konkurrence mellem kommunerne vil jo også være til skade for de mindre velstillede kommuner, der ikke har råd til at afse midler til at deltage i denne konkurrence.

Det er derfor, hvis man beslutter sig for en sådan ordning, som også erkendt af forslagsstillerne, nødvendigt med meget klare kriterier for og meget stærk kontrol med ydelse af tilskud. Det er næppe muligt at lade kommunerne klare dette hver for sig, og meget taler for i givet fald at nedsætte et fælles navn eller et fælles udvalg for hele landet, der skal tage stilling til, i hvilket tilfælde en virksomhed opfylder betingelserne for at modtage støtte. I dette centrale organ måtte arbejdsmarkedets parter naturligt inddrages.

Jeg går ud fra, at begge disse forslag, også i høj grad på baggrund af den debat, vi havde i fredags, og som vi fortsatte i dag, nu vil gå ind blandt rækken af de mange muligheder, som folketinget ønsker at undersøge med henblik på at anvende den bredest tænkelige vifte af forholdsregler for at formindske arbejdsløsheden.